

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréskelet árakon vess fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-ter 8.
Telefón-szám 164.

Felolvas szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:

Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékre félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Megszüntetjük Lengyelország megszállását.

Mint Berlinből jelentik, a schwarzaui újságok tegnap délután feltűnő aszédással közölték Miksa herceg kan-
cellárnak Radziwill beregeg-
hez intézett leiratát, amely-
ben bejelenti Lengyelország
megszállásának megszünte-
tését. A kancellár közli le-
velében, hogy a német kor-
mány a szenvedő lengyel
nép érdekében az okkupáció
terheit levenni szándékozik
róla. A kancellár e közlése
kapcsán a lengyel alkot-
mányhozó gyűlés, a tejm
egybehívását proklamálja.

Eháríthatók az elzász - lotharingiai kérdés nehézségei.

Genfből jelentik: Az a
bir, amely szerint Ausztria-
Magyarország, Németország
és Törökország az amerikai
elnök 14 pontozatán alapuló
békeajánlattal közvetlenül
Wilsonhoz fordult, már az
első pillanatban élénk nyug-
talanságot keltett a francia
háborus-úsztók körében és
különösen Clemenceau és
hívei toporzékolnak, mert
attól tartanak, hogy a kö-
zéphatalmak békeakciója ra-
vasz, sakkhuzás akar lenni,
amely éket szándékozik
verni Wilson és az antant-
áلامok közé.

Semleges körökben, ame-
lyek antipátia nélkül nézik
a középhatalmak békeakció-
ját, úgy látják, hogy Miksa
herceg birodalmi kancellár
beszédének Elzász-Lotharin-
giára vonatkozó része alig-
hanem jóalkalmul fog szol-
gálni Clemenceau számára,
hogy a német békeajánlatot
a kétszínűség jegyében tűn-
tesse fel. A birodalmi kan-
cellár álláspontja, amelyet
az elzász-lotharingiai kérdés
rendezését illetően elfoglalt,
semleges körök feltölgása
szerint is ellenkezik a Wil-
son-féle pontozatok szelle-
mével...

A béke utja.

Newyork. A Telegraphen Compagnie jelenti, hogy
Wilson elnök 3 óra hosszat tárgyalat Lansing államtitkárral,
azután a szenátus több tagját kihallgatáson fogadta.

London. A Daily Telegraph jelenti, hogy Wilson elnök
valószínűleg a békejegyzékre indokolt választ fog adni.
Tekintettel arra, hogy Amerikában erős a békeellenes han-
gulat és Amerika egyformán gondolkozik az antanttal,
aligha lehet másképpen, minthogy Wilson válasza is ilyen
keretek között fog mozogni.

Berlin. Talaat basa nagyvezérnek lemondása össze-
függésben van azzal, hogy Törökország is fegyverszünetet
kér és ezen jegyzéket már nem Talaat fogja aláírni.

Berlin. Hétfőn estig békejegyzékünkre nem érkezett
válasz.

London. A Temps értesítése szerint Versaillesban hadi-
tanács volt, amelyen a diplomatákat informálták. Az a
nézet, hogy valamennyi véleményt szerdán fogják nyil-
vánosságra hozni.

Zürich. Az a vélemény, hogy kedvező jel azon körül-
mény, hogy még eddig nem érkezett válasz.

Budapest. Az Est berlini tudósítója jelenti, hogy jól
értesült körökben az a felfogás, hogy téves az a nézet,
hogy más, mint elutasító, vagy elfogadott nem lehet Való-
színű, hogy Wilson a megszállott területek kiűrését fogja
követelni, amely körülmény azonban semmiesetre sem lehet
akadály a békének. Tulzott optimizmus nélkül mondhat-
juk, hogy a béke a legjobb úton halad. Bár Franciaország-
ban tombol még a diadalmi mámor, ez azonban semmi
esetre sem befolyásolhatja a béke ügyét, mert a béke
kérdése nem Franciaország kezében van, hanem Anglia és
Amerika kezében van elhelyezve. Bizni kell Wilson be-
esületességében és abban, hogy Angliának egyáltalán nem
érdeke már a háboru folytatása

A Károlyi-affér.

Budapest. Ismeretes az az affér, amely Károlyi Mihály
gróf és unokaöccse, Károlyi Imre gróf között keletkezett. Ká-
rolyi Imre ugyanis Mihály gróftól hazaárulónak mondotta.
Ebből az afférből kifolyólag Károlyi ellen megindították a
becsületügyi eljárást. Ez az ügy már régebben huzódott
Mósi hirtelen fordulat állott be, amennyiben Károlyi Mihály
gróftól honvédpártanósága megidézte.

Károlyi Mihály miniszterelnök?

Budapest. Károlyi Mihály gróf, a függetlenségi és
48-as párt vezére kijelentette, hogy ha felajánlja neki a
király a miniszterelnökséget, úgy ő azt elfogadja.

Károlyi Mihály gróf tekintettel arra, hogy Ausztriában
megindult a felbomlás processzusa, befejezett ténnyel akar
számolni, tárgyalásokat kezdett az ország tekintetében.
A horvátok részéről Popovics Dusánnal és Nikolic-csal
tárgyalat, amely tárgyalás teljes megegyezésre vezetett, mert
a horvátoknak nincsenek különválasztási szándékaik. A tót
nemzetiséggel való megegyezés is lehetséges, csak még egy-
két vezérrel nincsen meg a megállapodás. A radikális szer-
bekkel Tomics Jóna és Hadesits Koszta utján tárgyalat. Itt
teljes a megegyezés, mert a szerbeknek nincsenek szepari-
tisztikus törekvéseik. Azok csak demokráciát Tisza bácskai
uralmának megszüntetését kívánják. A románokkal való
tárgyalás is megegyezésre vezetett.

Összeül a delegáció.

Budapest. A magyar de-
legáció albizottsága október
15-én tartja ülését, amelyen
Burián külügyminiszter meg-
tartja expozéját. Addig való-
színűleg megérkezik béke-
jegyzékünkre a válasz is.

Wilson nyilatkozik.

Rotterdam. Londonból
jelentik, hogy Wilson elnök
bezárkózott a szobájába és
ott hosszabban tanulmá-
nyozta a békejegyzéket. Majd
újra tárgyalat Lansing állam-
titkárral, fontos megbeszélé-
seket folytatott House ezre-
dessel és több bizalmasával.
Ezután hivatalosan közölték,
hogy az elnöknek fontos
közölni valója van a sajtó
részére. Azt hiszik, hogy
Wilson válasza kedden este,
vagy szerdán este nyilvános-
ság elé kerül.

Tőzsde.

Magyar Hitel 1158—42,
Osztrák Hitel 766—48, Jel-
zálog 490—75, Agrár 878—
70, Fabank 725—06, Salgó
1058—40, Rima 990—1002.

Olasz koroatanács

A Secolo római értesítője
szerint azokból a nyilatko-
zatokból, amelyekkel Orlando
miniszterelnök a kamarában
tartott nagy beszéde után
néhány képviselő előtt tett,
arra a felfogásra lehet jutni,
hogy a miniszterelnök a ka-
mara csütörtöki ülésén konk-
rét tényeket fog közölni,
amelyekből a háboru végére
lehet következtetni. A koro-
natanács a háboru likvidálá-
sára készít elő.

Az antant bizalma.

Stockholmból táviratozzák:
Brauting kijelentette, hogy a
német birodalmi kancellár
beszéde ment minden kétér-
telműségtől és fentartástól.
Németország és parlamenti
alapra való áttérésére nagy
politikai értéket kölcsönöz.
Az antant akkor követné a
legjobb és legokosabb poli-
kát, ha bizalommal közeled-
nék a német demokráciához.

A tisztviselők javadalmazása.

A legközlebbi közgyűlés elé olyan javaslat kerül, amelyet mi is, de különösen a tisztviselők régen sürgetnek. A tanács előterjeszti végre a tisztviselők korpólékra és szolgálati pótlékára vonatkozó javaslatát. Ez a javaslat abból az elvből indul ki, hogy a tisztviselők, akiknek az előmenetelre az alacsony tisztifélszámmal fogva amugy is igen szűk körök közé van szorítva és vannak tisztviselők, akik egy és ugyanabban az állásban egy emberöltőt töltöttek el és ezen rengeteg hosszú idő alatt egyetlen-egyszer sem volt módjukban sem állásbeli sem fizetésbeli előmenetelben részesülni.

Nagyon helyes tehát, hogy a tanács végre beuyjtsa ezt a javaslatot, amelyet alapelveiben mindenki, aki átérzi a tisztviselők helyzetének súlyos voltát, elfogad és minei előbb megvalósítandónak tart. Az alapelveiben tehát mindannyian egyformán gondolkoznak. De máz a részletekben erős nézeteltérés lesz a tanács javaslat és a bizottsági tagok között.

Az eltérés előreláthatólag a szolgálati és működési pótléknál lesz. Tudjuk, hogy azt már egyszer javalta a polgármester egy alkalommal, de a javaslat nem juthatott tovább az előértekezletnél. Nevezetesen a polgármester akkor úgy akarta a szolgálati és működési pótlékok megadni, hogy azt az arra érdemes tisztviselő kapja csak meg. Ez a szó, hogy „az arra érdemes“ szerény nézetünk szerint nagyon is tag fogalom, mindent belelehet magyarázni. Ezért az előértekezlet résztvevői majdnem egyhangulag visszautasították. Most előttünk fekszik az erre vonatkozó előadói javaslat indokolásával együtt és azt látjuk, hogy az új javaslatban a régi elv van befektetve. Ez ismét elhibázott dolog, ez ellen ismételve állást kell foglalni, mert ez csak hátrányos

lehet minden tisztviselőre nézve. Mi is azon a nézetben vagyunk, hogy minden tisztviselőnek kötelesség tudónak kell lennie. De ezzel nem akarjuk azt is kimenetelni, hogy egy szabályrendelet alkotassék, amely hátrányba szoríthasson hivatalnokokat és esetleg üldözésre adjon módot. A remítés, a lelkiismeretlen és kötelességet nem ismerő tisztviselőt más módon is rá lehet szorítani kötelességének teljesítésére, nem ilyen módon.

H I R E K.

Szüreti

színek tarkállanak a szabad természetben. A vörhenyes, alszalló, hulló falevelek az ősz hiedetik, az érett szőlőgerezdek pedig — a szüretet.

Népesek a szőlők. — Előkerül a szita, malom, taposókád, tellik is a puttony, meg a kád, csurog a must, a hordó is megtelik. Szóval minden meg van, ami a szürettel jár. Csak az emberek mások. — Nincs meg a mámoros a bobó jókedv, a vig nóta, hancurozás, rakéta se röpöppen, eiganys je huzza. A jókedv meghalt, a jókedv halott.

Nem is szüretelnek ma a szőlőkben, csak dolgoznak. — Szőlőt szednek. Mustot sajtolnak, préselnek, törkölyt gyártanak. A szüret élmént, ebujdosott. Elvitte a háború Elment a jókedv az elgedettség után. Ugy írunk-keletünk a szőlők között, miúta az orrunk vére folyóék A leány — talpig yaban, a fronton küzdő vagy messzi fogságban sínylődő kedvesére gondol, a szülő, a testvér, a feleség szintén a harctérre gondol, a háborun rágódik. Kinek van ma szürelni kedve?

A halálnak...

Borzaleim, de ez a szüretmost ijesztően bő. Itt, idehaza, a front mögött. Nap-nap után miniféle hullanak, esnek az emberek. Tragikusnál tragikusabb halálesetekkel tarkítottak a lapok: pusztit a spanyol, szüretel a halál?

Csoda-e hát, — ha ez az eset a háború borzalmaival szövetkeve, megöli az emberek ajtán a meselyt, megdermeszti a vigsgéget, tetszalottá teszi az örömeiket?

Rakéta helyett most ima száll a szőlőkbe az ég felé, kérve a magyarok Istenét:

— Hozd el a diadalmas békét!

Ha ez előjön, lesz újra vigszüret, hangos dalától csongó szőlő, puffogó rakétától világos őszí éi.

Addig meg csak dolgoznak a szőlőkben, de nem szüretelnek. — Nem lehet nekünk halandóknak konkurálni a halállal.

Halálozás.

Városunknak egy derék, érdemes iparosá hnynta örökre a szemét Kapots Nándor lakatosiparos rövid szenvedés után tegnap este meghalt. Az elhunytat f. hó 12-én kísérik a Rökus temetőben levő örök nyugvó helyére. Kapots Nándor halála az egész városban őszinte részvétet keltett.

A zsircsege-akóiót esztűtűrkön végleg lezáják.

Adományok. Schön Aulné urnó a szegény iskolás gyermekek cipőbeszerzésére 60 K-t adományozott — Szives adományok folytán f. évi augusztus hó óta összesen 805 K folyt be a célra. A népruházati bizottság a temesvári Turul gyártól kiutalt s azoknak megérkezése napokban várható, miáltal azon helyzetben leszünk, hogy a szegény meztelbős iskolás gyermekek nagy részét cipővel ellátsz. Tekintettel arra, hogy a cipőkre 10—11 ezer koronára lesz szükség s a múlt évi pénzümaradvány és folyó évi bevétel 2404 kor. áll rendelkezésre, azon kérelemmel fordulnak Baja város hazafias közönségéhez, hogy a még szükséges összeg fedezésére adományait Baja város közigyámi hivatalhoz juttatni sziveskedjék.

Bezárták az összes iskolákat. Megártuk tegnap, hogy a spanyolnátha miatt bezárták a fuginnázumot és az állami elemi iskolákat. Minthogy azonban a spanyolnátha folyton terjed, ma a polgármester dr. Pollerman Artur tiszti főorvos előterjesztésére az összes iskolákat bezárta.

Drágább lett a patikaszer. A kereskedelmiügyi miniszter ma rendelkezletet intézett a vörshesz, amolyben megengedi, hogy — tekintettel a gyógyszerárak beszerzési és előállításai nehézségeire, — a gyógyszerészek ekkéik után 60 százalékos pótdíjat szedhessenek. Tehát már a patikaszerék is megdrágultak.

Meglopták Baján a pécsi főispánt. A pécsi főispánnak a bajai hajóállomásra két láda lőszert érkezett oly utasítással, hogy a lőszert Bajáról vasúton továbbítsák. Mire azonban a két ládát elakarták szállítani, azon vették észre magukat, hogy az egyik ládát ellopták. A rendőrség keresi a lőszert tolvajt.

A spanyolnátha áldozata. Egy fiatal lelkész, Bokán. György hitoktató tegnap spanyolnátha betegségben meghalt. Az elhunyt lelkész mindössze 30 éves volt. Halála őszinte, nagy részvétet keltett.

A pénzüntézetit tisztviselők felmentése. A pénzügyminiszter leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarákhoz, melyben a pénzüntézetit tisztviselőknek a katonai, illetéleg a népfelkelői szolgálat alól való felmentéseiknek beadását kéri. Ezek a felmentések ugyanis ez évi november és december hó végével lejárnak és a pénzügyminiszter a munkatorlás elcsúszása céljából felkérte a kamarákat, hívja fel a kerületükbe tartozó pénzüntézetit, hogy a további felmentésre irányuló kérelmeket o'y időben nyujtsák be a kamarához, hogy azok legkésőbb október végeig a pénzügyminiszteriumba feltejeszhetőek legyenek.

Lopás. Werner Károlyné panaszt tett a rendőrségnél, hogy lakásáról ismeretlen tettes nagy mennyiségű élcimiszert, ékszer, ezüstneműt és ruhát lopott. A rendőrség megállapította, hogy a lopást egy szőlőben levő katoná követte el, akinek a rendőrség már nyomában is van.

A spanyolnátha pusztítása Bácskosuthfalván. Bács oszthelvárol je entik, hogy ott is nagyon pusztit a spanyolnátha. Rengeteg a megbetegedés és eddig 13-an haltak meg benne.

Újra rekvirálják a rezet. Dacára a nagy békekészülődésöknek, a hadseregek újra rezet kell. Ha pedig kell, az mindenkor rekvirálást jelent. Hogy pedig a rekvirálás kelő érthelyel történjék, katonaság veszi a kezébe. A rekviráció bizottság most természetesen szuronyos asszisztencia után néz, azután megkezdődik a munka. Házról-házra fognak járni a hadifők és szaglászának a kevésbé nemmes fém után. A tiszt urak kezében még mágnestű is lesz, hogy mire jó, ők tudják, mert használták, eddig is. A rezüstöknek, ugyanis a kutak feneke kedvence tartózkodási helyük. A

Király Ernő a

Luxemburg grófja

című nagy operettben szombaton és vasárnap kerül bemutatásra az APOLLO-ban

MODERN TESTNEVELŐ

Szent Antal-utca 41. sz.

székelyek átadán a helyszínen is megtörténhet, ahol rögtön ki is fizetik az árt, de jogában áll mindenkinek az ártóeli bírói ítéletnek is átadni. Azt egy kétség nem is kell megemlítenünk, hogy a rész rejtőzetek meg lesz büntetve.

A szerkesztési és kiadási hely:
PÖDÖR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Cím: „CORVIN“-NYOMDA, BAJA.

Magyarországi „Corvin“-Nyomda és Kiadó
Közhasznosító Társaság. Bajai Független Újság.

NYILTTÉR.

Egyébként közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Spanyolnátha

ellen egyedüli szer a

COGNAC

Ha tehát háztartásából hiányzik — amíg készletünk tart, — siessen beszerezni a „Hangya“-Szövetkezetnél.

Zongoraórák

kezdőknek és haladóknak: Haynald-utca 29. szám alatt.

Egy jófogalmu fűszer- és cukorkaüzlet

családi okok miatt — ital-mérési engedéllyel együtt, — azonnal eladó. Wistreich Réza, Lámpa-utca 1. szám.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

„DOBIN“ mosóporból

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszerezni és azt még a régi árban bocsájthatom forgalomba.

Tisztelettel

RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Kereskedelmi iskolát végzett fiatal leány

— kezdő tisztelettel — helyben vállaltnál alkalmazást nyerhet. „Állandó állás“ jellegével ellátott folyamodványokat a kiadói hivatal továbbítja.

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan I. és II. minőségben, ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár
Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

október hó 14-ik reggeli 7 óráig és vasárnap délután nyitva:

Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertára.

Uránia Mozgó-Színház.

Havasi szerelem, 4 felvonásos dráma a vezetősláger az Uránia szombati bemutatójának. A halkló szív és tüdő élet esengő himnusza ez a dráma — a szerelem tele, fenn a havasok között, a Semmering hegyóriásai tövében betegágyon hervad egy ifjú leány. Egy napon meglát egy fiatalembert, aki mennyasszonyával van ott s végtelenül megszereti. Az apa, hogy megidesítse ifjú leányának napjait, meglátja a fiatalembert, hogy foglalkozzék leányával, aki később rájön a kegyes csalásra és elkeseredésében nekivág a hőmezőnek, ahol halálát leli.

Ezt a megható fehér szerepet Lóth Ila játssza, a Star-filmgyár fiatal szép primadonnája, aki olyan drámai mélységű játékot produkál, hogy nem marad szem szárazon a nézőtömeg.

Vasárnap egy minden tekintetben különös szépségű darab lesz bemutatva, melynek címe **India rózsája**. Egy fiatal leány küzdelmét tárgyalja a film, aki apja vagyonának megmentéséért kész szerelem nélkül férjhez menni, míg az utolsó pillanatban minden jóra fordul és a szerelmesek egymáséi lesznek. A múlt héten a Hűségeskübebe megcsodált gyönyörű Lia Mara játssza a film főszerepét, aki üdességének és bájának pompájában ragyog a filmben, akinek méltó partnerei Erich Kaiser Titz és Fridrick Zelnik.

Október 12-én, szombaton du. 4, 6 és este fél 9 órakor

Az ideai magyar újdonságok gyöngye — „Star“-film: —

Havasi szerelem,

alpesi dráma 4 felvonásban.

Főszerepekben: Lóth Ila és Lajthai Károly.

A tréfa, vigjáték.

Egy nap a cserkész táborban, aktuális.

Október 13-án, vasárnap du. 2, 4, 6 és este fél 9 órakor

Az egész országot megelőzve, itt először:

India rózsája,

regényes színjáték 4 felvonásban.

Főszerepekben: Lia Mara és Erich Kaiser Titz.

E gyönyörű művészpár a múlt heti Hűségeskü-filmten tünt ki.

Részvénygyerek, bohózat 3 felvonásban.

■ ■ ■ ■ Október hó

közepétől kezdve hetenként háromszor: szerdán, szombaton és vasárnap tartunk előadást!

■ ■ ■ ■

HIRDETÉSEK

a Bajai Független Ujság és
a Bajai Közlöny részére
jutányos áron vétetnek fel!

Fiatal uriaszony, állami
tanítónő ajánlkozik 1918
november 1-től uricsaládhoz,
szabad idejében

**gyermekek
tanítására.**

Cserébe szobát és teljes el-
látást kér. Cim: Ferencyné
Hertelendy Józsa — Mád,
Zemplénvármegye.

Kersek megvételre egy na-
gyobb, használt
meteor - kályhát.
Cim a „Corvin“-nyomdában.

Butorozott szobát
(esetleg ellátással)
ki tud
Irjon „Október“
jeligére a kiadóba.

Azonnal kiadó
— 2 —
bolthelyiség

Erzsébet királyné-ut 6 számú
házban. Értekezni lehet:
Grigorijevity M. plebános-
elnöknél Miklós utca 4. szám.

Corvin-nyomda.

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors
kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

„Bajai Független Ujság” és „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.